

tanke om et strafbart forhold – også kan rettes mod fysiske personer inden for virksomheden, f.eks. ansatte. Skal en oplysningspligt, der påhviler en virksomhed, derimod forstås således, at den ikke kan rettes mod ansatte eller andre fysiske personer med tilknytning til virksomheden, gælder dette naturligvis også i tilfælde, hvor virksomheden er mistænkt for at have begået et strafbart forhold.

Det er opfattelsen hos flertallet i kommissionen, at et krav til den juridiske person om at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse, hverken bør kunne rettes mod den juridiske person som sådan eller mod fysiske personer med tilknytning til den juridiske person, hvis der er en konkret mistanke om, at en juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf eller anden sanktion, som må sidestilles med straf. I sådanne tilfælde har den juridiske person heller ikke pligt til at lade en fysisk person udtale sig på den juridiske persons vegne.

Kommissionen har for det andet overvejet, om der i den nævnte sammenhæng ligeledes bør ske identifikation mellem en juridisk person, som mistænkes for at have begået et strafbart forhold, og fysiske personer med tilknytning til den juridiske person i de tilfælde, hvor oplysningspligter i lovgivningen mv. er formuleret således, at de udtrykkeligt (også) påhviler en række fysiske personer med tilknytning til den juridiske person og ikke alene den juridiske person som sådan.

Kommissionen har i den forbindelse nærmere overvejet to forskellige modeller:

Én mulighed ville være, at der også i tilfælde, hvor en oplysningspligt er formuleret således, at den påhviler medlemmer af en virksomheds ledelse, ansatte mv., skal ske identifikation mellem den juridiske person og fysiske personer med tilknytning til den juridiske person, såfremt der foreligger mistanke om, at der er begået en lovovertrædelse, som kan medføre straf for den juridiske person som sådan.

En anden mulighed ville være at bruge den samme ordning, som kendes inden for strafferetsplejen. Den straffeprocessuelle ordning indebærer, at der i forbindelse med en indenretlig behandling af en straffesag mod en juridisk person tillægges den juridiske persons processuelle repræsentant – som selskabet selv vælger blandt personerne i ledelsen – samme rettigheder som det tiltalte selskab, hvorimod andre fysiske personer med tilknytning til den tiltalte juridiske person, f.eks. ansatte, som hovedregel behandles efter reglerne om vidnepligt.

Kommissionen har – bl.a. af tidsmæssige årsager – valgt ikke at lægge sig fast på én af modellerne.

Kommissionens flertal forudsætter dog, at ansatte mv. i en virksomhed, uanset hvilken af de to modeller der vælges, ikke vil være afskåret fra frivilligt – det vil sige, uden at der er tale om håndhævelse af en oplysningspligt over for den pågældende – at meddele myndigheden oplysninger om det eller de forhold, som mistanken mod den juridiske person angår.

Kommissionens flertal bemærker også, at der, hvis man måtte vælge den første model med fuld identifikation, vil kunne være områder, hvor særlige hensyn gør sig gældende, og hvor der derfor vil kunne være behov for at fravige denne model, herunder muligvis på arbejdsmiljøområdet, hvor lovgivningen har til formål at beskytte de ansattes sundhed mv.

Endelig peger kommissionens flertal på, at der muligvis på enkelte områder vil kunne være behov for at overveje særlige regler om spørgsmålet om identifikation i forholdet mellem concernforbundne selskaber.

Der henvises til side 148ff i betænkningen.

4.2.5. Enkeltmandsvirksomheder

Kommissionens flertal bemærker, at spørgsmålet om identifikation mellem en juridisk person (en virksomhed) og fysiske personer med tilknytning til den juridiske person opstår som følge af den retlige konstruktion for sådanne virksomheder. Flertallet peger i den forbindelse på, at et tilsvarende spørgsmål ikke nødvendigvis opstår for enkeltmandsvirksomheder, hvor mistanken om et strafbart forhold i givet fald vil være rettet mod en fysisk person (ejereren).

Flertallet har ikke overvejet sidstnævnte spørgsmål nærmere, men henleder dog opmærksomheden på, at der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt ansatte i enkeltmandsvirksomheder bør have pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse i tilfælde, hvor enkeltmandsvirksomheden (ejereren) mistænkes for at have begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf eller anden sanktion, som må sidestilles med straf. Flertallet henviser i den forbindelse til, at det formentlig bl.a. vil afhænge af forholdene på det enkelte område, om der kan være behov for en nærmere regulering af dette spørgsmål.

Der henvises til side 152 f i betænkningen.

4.2.6. Mindretalsudtalelse

Ét medlem af kommissionen kan som nævnt under pkt. 1 ikke støtte flertallets forslag i sin helhed. Særligt om flertallets forslag til regler om retten til ikke at inkriminere sig selv anfører medlemmet bl.a., at de foreslåede regler er for vidtgående og vil begrænse og besværliggøre myndighedernes mulighed for at vare-